

3 Αυγούστου 2015

Ιερομόναχος Ευλόγιος Νεοσκητιώτης (1890 - 3 Αυγούστου 1954)

/ Συναξαριακές μορφές

Γεννήθηκε στο χωριό Άγιος Βλάσιος Βοιωτίας το 1890 από γονείς φτωχούς, χωρικούς και πιστούς, ο κατά κόσμον Ευστάθιος Λεωνίδα Μόρφης. Μόλις τελείωσε το εκεί Δημοτικό Σχολείο πήγε στη Λειβαδιά να μάθει την τέχνη του τσαγγάρη. Το 1910 αποφάσισε τη μοναχική του αφιέρωση. Δεν ήταν ούτε δεκαπέντε ετών. Με μόνη περιουσία λίγα απαραίτητα ρούχα και ελάχιστες οικονομίες, ξεκίνησε μ' ένα συγχωριανό του με τα πόδια για τον Πειραιά. Στον δρόμο τους πήρε ένας αμαξάς. Στον Πειραιά πήραν το πλοίο για τη Θεσσαλονίκη. Προορισμός τους ήταν το Άγιον Όρος. Δεν είχαν ούτε το αντίτιμο του ναύλου.

Ο θεοφοβούμενος καπετάνιος, πληροφορούμενος τον σκοπό τους, τους άφησε να ταξιδέψουν δωρεάν.

Στο Άγιον Όρος μόνασαν στην Καλύβη του Αγίου Σπυρίδωνος της ιεράς Νέας Σκήτης. Εκάρησαν μοναχοί από έναν Γέροντα Βενέδικτο. Κοντά του, ο ιερομόναχος Γεράσιμος και αυτός, έμειναν επί δεκατέσσερα χρόνια και έκτος από τα της μοναχικής πολιτείας έμαθαν και την τέχνη της αγιογραφίας. Το 1924 επέστρεψε στην ιδιαίτερη πατρίδα του και για ένα διάστημα εργάσθηκε ως αγιογράφος.

Το 1926 χειροτονήθηκε διάκονος και πρεσβύτερος από τον μητροπολίτη Φθιώτιδος Ιάκωβο († 1932) και κατεστάθη ηγούμενος της μονής Δαδίου, το 1930 της μονής Αντινίτσας και το 1936 της μονής Δαμάστας Φθιώτιδος. Στη μονή αυτή με ζήλο επιδόθηκε για την πλήρη ανακαίνισή της. Κατά τη γερμανική κατοχή η μονή ταλαιπωρήθηκε αρκετά. Ο ηγούμενος Ευλόγιος φυγάδευσε Νεοζηλανδούς συμμάχους, αφού τους φιλοξένησε αρκετές ημέρες στη μονή. Για την προσφορά του αυτή συν- ελήφθη από τους κατακτητές με άλλους και οδηγήθηκαν στις φυλακές Λαμίας. Στο στρατοδικείο για την πράξη του αυτή καταδικάστηκε «δις εις θάνατον». Με παρέμβαση του αρχιεπισκόπου Δαμασκηνού μετατράπηκε η θανατική του καταδίκη σε ισόβια κάθειρξη. Κλείστηκε στις φυλακές Αβέρωφ για μία διετία και πλέον. Μετά την απελευθέρωση της πατρίδος μας αφέθηκε ελεύθερος και επέστρεψε στη μονή του.

Την περίοδο του εμφυλίου τον ανέμεναν νέες περιπέτειες. Αναγκάζεται να εγκαταλείψει ξανά την αγαπητή μονή του. Με το τέλος του εμφυλίου, επέστρεψε και συνέχισε το ανακαινιστικό και πνευματικό έργο του. Βλέποντας ο προνοητικός Γέροντας ότι η μονή ως ανδρική δεν θα έχει πρόοδο και μέλλον, κάλεσε τη Γερόντισσα Κασσιανή († 1995), την οποία είχε γνωρίσει στις φυλακές να διακονεί τους φυλακισμένους, και έτσι το 1953 η μονή μετετράπη σε γυναικεία. Ο ηγούμενος Ευλόγιος παρέμεινε ως Πνευματικός και λειτουργός της μονής έως το μακάριο τέλος του, στις 3.8.1954.

Για το έργο του ο Γέροντας Ευλόγιος βραβεύτηκε από την Εκκλησία και την Πολιτεία. Όπως ομολογούν όσοι τον γνώρισαν, ήταν πάντοτε μία ευχάριστη προσωπικότητα, σεβαστός και αγαπητός στους πολλούς προσκυνητές, προσηνής, προσιτός, πατρικός και φιλικός. Η σοβαρότητά του έκρυβε και μία λεπτή αίσθηση χαριτολογίας. Στις εικόνες του που έφτιαχνε δεν έβαζε τ' όνομά του. Τα γράμματά του ήταν λίγα, αλλά η μελέτη του συνεχής. Καρπός της φιλαδελφίας και της φιλοτεκνίας του είναι και το απλό αλλά ψυχωφελές έργο του Ταξείδιον εις τους Ουρανούς.

Η Εκκλησία της Ελλάδος, βραβεύοντάς τον, μετά σαράντα έτη από της κοιμήσεώς του, έγραψε μεταξύ άλλων: «Επειδή τοίνυν τοιούτος τον βίον και την πολιτείαν ανεδείχθη και ο Αρχιμανδρίτης Ευλόγιος Μόρφης, φιλευσεβώς χρήσιμος εις διακονίαν της πίστεως γενόμενος και πολυτίμους προσενεγκών υπηρεσίας τω Γένει ημών εις χρόνους χαλεπούς και δυσχέρους, καθ' οὓς εκινδυνεύθη η ακεραιότης της φιλτάτης και ένδοξου ημών Πατρίδος και το υπέρτατον αγαθόν της ελευθερίας του ευσεβούς και θεοσκεπάστου ημών Έθνους, η Ιερά Σύνοδος της αγιωτάτης και Αποστολικής Εκκλησίας της Ελλάδος έγνω απονείμαι αυτώ τον δίκαιον ἐπαινούντος αυτής και τον χρυσούν Σταυρόν του Αποστόλου Παύλου».

Πηγές-Βιβλιογραφία:

Θ. Α. Λαϊνά, Το Μοναστήρι της Δαμάστας, Λαμία 2002, σσ. 114-122. Λ. Μόρφη, Αρχιμανδρίτης Ευλόγιος Μόρφης 1895-1954, Φθιωτική Εκκλησιαστική Φωνή 67/2010, σσ. 8-9.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνος Τόμος Α' - 1900-1955, σελ. 512-514, Εκδόσεις Μυγδονία, Α' Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011

<http://bitly.com/1Iz8Bwh>